

ĐỀ THI THỬ THPT QUỐC GIA– ĐỀ 5**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU**

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

Bóng tối của những độc ác, tức tối và hằn học vẫn phủ ngập trong không ít đôi mắt con người. Tại sao những khoảnh khắc kỳ diệu mà chúng ta từng có và đang có lại không thể kéo dài mãi mãi và phủ ngập trên đời sống thế gian này như những tia nắng mặt trời? Tại sao chúng ta lại biến ngôi nhà thế gian của chúng ta thành một nơi máu chảy, của thù hận, của đối kháng và của những giá lạnh? [...]

Thế giới ngày nay nhiều của cải, vật chất hơn bao giờ hết. Nhưng số lượng của cải, vật chất mà con người làm ra đã không tỷ lệ thuận với hạnh phúc của đời sống mà nhân loại đang sống và đang mơ tới. Thế gian không phải là một cánh rừng nguyên thủy và con người không phải là những hoang thú sống trong đó. Nhân loại không phải là những hoang thú với mục đích duy nhất là biến những kẻ yếu hơn hay những quốc gia yếu hơn thành thức ăn cho mình. Nếu chỉ như vậy, thì tiên tri về một ngày tận thế đã bắt đầu hiện lộ những hiện thực đầu tiên của nó. [...]

Với lý do đó, Báo VietNamNet cùng nhiều trí thức Việt Nam và trên thế giới, cùng với con người ở mọi tầng lớp xã hội – những con người đang mơ ước và lao động cho một đời sống thanh bình và yêu thương ở nhiều nước trên thế giới chọn ngày 9 tháng 9 hàng năm là “Ngày của thế gian, ngày hòa giải và yêu thương” [...]

Chúng ta hãy cùng nhau sống một ngày như vậy. Sống như vậy không phải sống cho người khác mà sống cho chính cá nhân chúng ta. Bởi khi chúng ta thù hận một ai đó thì bóng tối nặng nề lại trùm phủ chính cõi lòng chúng ta chứ không phải là kẻ mà chúng ta thù hận. Đây là một sự thật mà hầu hết mỗi chúng ta đã trải qua.

(Trích *Ngày hòa giải và yêu thương*, Nguyễn Quang Thiều, dẫn theo <http://nhavantphcm.com.vn> ngày 9/9/2012)

Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt chính trong đoạn trích trên.

Câu 2: Phân tích tác dụng của phép điệp trong đoạn văn sau: "Tại sao những khoảnh khắc kỳ diệu mà chúng ta từng có và đang có lại không thể kéo dài mãi mãi và phủ ngập trên đời sống thế gian này như những tia nắng mặt trời? Tại sao chúng ta lại biến ngôi nhà thế gian của chúng ta thành một nơi máu chảy, của thù hận, của đối kháng và của những giá lạnh"?

Câu 3: Vì sao tác giả lại cho rằng: "khi chúng ta thù hận một ai đó thì bóng tối nặng nề lại trùm phủ chính cõi lòng chúng ta chứ không phải là kẻ mà chúng ta thù hận".

Câu 4: Anh/chị có đồng tình với quan điểm: "số lượng của cải, vật chất mà con người làm ra đã không tỷ lệ thuận với hạnh phúc của đời sống mà nhân loại đang sống và đang mơ tới"? Vì sao?

II. LÀM VĂN

Câu 1: Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về sức mạnh của hòa giải và yêu thương.

Câu 2: Trình bày cảm nhận của anh/chị về hai đoạn thơ sau:

Người đi Châu Mộc chiều sương ấy

Có thấy hồn lau nẻo bến bờ

Có nhớ dáng người trên độc mộc

Trôi dòng nước lũ hoa đong đưa

(Trích *Tây Tiến* – Quang Dũng, Ngữ Văn 12, Tập 1, NXB Giáo dục, 2008,
tr.89)

Gió theo lối gió, mây đường mây

Dòng nước buồn thiu, hoa bắp lay

Thuyền ai đậu bến sông trăng đó

Có chở trăng về kịp tối nay?

(Trích *Đây thôn Vĩ Dạ* - Hàn Mặc Tử, Ngữ Văn 11, Tập 2, NXB Giáo dục,
2008, tr.39)

Đáp án đề 5

I. ĐỌC HIỂU

Câu 1:

- Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận.

Câu 2:

- Điệp ngữ: "Tại sao"

- Tác dụng:

+ Tăng sức biểu cảm cho diễn đạt.

+ Điệp ngữ kết hợp với câu hỏi tu từ đã nhấn mạnh tô đậm nỗi đau đớn của tác giả trước thực trạng thế giới đầy những đau thương mất mát.

Câu 3:

- Tác giả cho rằng: “khi chúng ta thù hận một ai đó thì bóng tối nặng nề lại trùm phủ chính cõi lòng chúng ta chứ không phải là kẻ mà chúng ta thù hận” vì:

+ Lòng thù ghét với người khác xuất phát từ bản thân mỗi người khi đối tượng không đáp ứng được yêu cầu của mình, ngăn cản hay chống đối để ta không đạt được những điều ta mong muốn. Lòng thù ghét tồn tại ở ta mà đối phương không hề biết đến, nếu luôn giữ trạng thái này tinh thần sẽ trở nên u uất, khó chịu.

+ Thù ghét còn có thể dẫn đến nhiều bệnh tật khác: đau đầu do căng thẳng, rối loạn nhịp tim.

Câu 4:

- Đồng tình với quan điểm “Số lượng của cải, vật chất mà con người làm ra đã không tỷ lệ thuận với hạnh phúc của đời sống mà nhân loại đang sống và đang mơ tới” vì: Con người quay cuồng với nhịp sống bận rộn, không có thời gian dành cho gia đình, không có thời gian nghỉ ngơi, thư giãn. Hạnh phúc đôi khi xuất phát từ những điều bình dị mà con người luôn sống vội vã, gấp gáp theo nhịp sống công nghiệp và không cảm nhận được.

II. LÀM VĂN

Câu 1:

* Giới thiệu vấn đề.

* Giải thích vấn đề.

- Hòa giải: là hành vi thuyết phục các bên đồng ý chấm dứt xung đột hoặc xích mích một cách ôn hòa. Hòa giải cũng là giải quyết các tranh chấp, bất đồng giữa hai hay nhiều bên tranh chấp bằng việc các bên dàn xếp, thương lượng với nhau có sự tham gia của bên thứ ba (không phải là bên tranh chấp). Hòa giải cũng được coi là sự tiếp nối của quá trình thương lượng, trong đó các bên cố gắng làm điều hoà những ý kiến bất đồng.

- Yêu thương: là tình cảm nồng nhiệt làm cho gắn bó mật thiết và có trách nhiệm với người, với vật.

=> Con người đang sống trong một thế giới đầy hỗn loạn, tranh chấp và chiến tranh xảy ra liên miên thì sự hòa giải bằng tình yêu thương là điều cần thiết để đem lại cuộc sống hòa bình, hạnh phúc.

* Bàn luận vấn đề

- Ý nghĩa sự hòa giải:

+ Hòa giải có ý nghĩa lớn, nó làm cho những tranh chấp, xung đột, mâu thuẫn, xích mích được dập tắt hoặc không vượt qua giới hạn sự nghiêm trọng, giúp cho các bên tránh được xung đột.

+ Hòa giải giúp tạo ra cuộc sống thanh bình, yên ổn để hai bên cùng gây dựng, phát triển.

+ Hòa giải giúp đôi bên được sống trong yên bình, vui vẻ và khi các đối cực được hòa giải cũng là lúc ta vươn đến gần hơn sự hạnh phúc.

+ Hòa giải, tha thứ giúp giải phóng bản thân khỏi sự ám ảnh của cái bất công xảy ra với mình, và sống một cuộc sống độc lập, không bị bóng đen của kẻ gây hại phủ lên.

+ Hòa giải giúp mỗi người có được tâm lý thoải mái, hạnh phúc.

- Phương tiện để hòa giải:

+ Để hòa giải không gì tốt hơn chính là tình yêu thương, lòng vị tha và sự bao dung của mỗi người đối với nhau.

+ Với tình yêu thương, lòng vị tha con người có thể thấu hiểu, cảm thông cho nhau, nhường nhịn, nhượng bộ nhau.

+ Tình yêu thương giúp xoa dịu những nỗi đau, những tổn thương.

→ Tình yêu thương, bao dung và lòng vị tha là thứ thần dược tốt nhất để cá nhân hòa giải với cá nhân, quốc gia với quốc gia hòa giải với nhau từ đó tạo nên cuộc sống yên bình, hạnh phúc.

- Chứng minh: học sinh lấy dẫn chứng phù hợp, có sự phân tích ngắn gọn.

* Mở rộng vấn đề, liên hệ bản thân

- Bên cạnh những người luôn sống bằng tình yêu thương, luôn nhường nhịn, hòa giải thì vẫn có những người sống trong hận thù, ích kỉ.

- Thù hận sẽ chỉ làm ta thêm mệt mỏi phiền não, gây ức chế ảnh hưởng tới sức khỏe và công việc.

- Liên hệ bản thân: sống bằng sự hòa giải và tình yêu thương đã mang lại cho em những điều tốt đẹp gì?

* Tổng kết vấn đề: Hòa giải và tình yêu thương là hai lẽ sống đẹp đẽ trong cuộc sống hiện đại. Khi sống trong sự bao dung, chia sẻ, vị tha của chúng ta sẽ thấy yêu đời và hạnh phúc hơn, từ những việc làm nhỏ đó của mỗi người mà thế giới trở nên tốt đẹp hơn.

Câu 2:

1. Mở bài

- Giới thiệu về tác giả Quang Dũng, tác phẩm *Tây Tiến* và đoạn trích.

- Giới thiệu về tác giả Hàn Mặc Tử, tác phẩm *Đây thôn Vĩ Dạ* và đoạn trích.

- Dẫn dắt vấn đề cần nghị luận

2. Thân bài

2.1 Khổ thơ trích trong bài "Tây Tiến" – Quang Dũng

* Bốn câu thơ là bức tranh sông nước miền Tây trong chiều sương.

- *Khung cảnh thiên nhiên:*

+ Không gian được bao trùm bởi một màn sương giăng mắc trở nên mờ ảo, như hư, như thực. Sương chiều bảng lảng đầy thi vị, chứ không còn là “sương lấp đoàn quân mỏi” khi màn đêm buông xuống

+ Sông nước, bến bờ lặng tờ, hoang dại như thời tiền sử, chỉ có màu lau trắng trải dài tít tắp, phát phơ theo chiều gió thổi, xôn xao ẩn chứa những nỗi niềm của con người... Thiên nhiên như có linh hồn, “hồn lau” hài hòa với “hồn thơ” của những người lính đa cảm. Cũng có thể hiểu “hồn lau” là một ẩn dụ đặc sắc gợi về vẻ đẹp giản dị, gần gũi, hồn hậu của những con người miền Tây - những người lao động trên sông nước mênh mông.

- *Hình ảnh con người:*

+ “Dáng người trên độc mộc” phải chăng đó là dáng hình mềm mại, uyển chuyển của thiếu nữ sơn cước trên chiếc thuyền độc mộc trên dòng sông Mã, tạo nên chất thơ làm tiêu tan vẻ dữ dội của “dòng nước lũ” hung hãn.

+ Như để hoà hợp với con người, những bông hoa rừng cũng đong đưa làm duyên trên dòng nước xiết. “Hoa đong đưa” là một hình ảnh lạ, hoa lá vô tri như được thổi hồn vào, gợi ra ánh mắt lúng liếng tình tứ của những cô gái vùng núi xinh đẹp trẻ trung.

+ Đường như trong khổ thơ nào của bài thơ cũng thấp thoáng bóng dáng của người đẹp như vậy:

- "Nhà ai Pha Luông mưa xa khơi"

- "Nhớ ôi Tây Tiến cơm lên khói"

- "Mai Châu mùa em thơm nếp xôi" (đoạn 1)

- "Kìa em xiêm áo tự bao giờ"

- "Đêm mơ Hà Nội dáng kiều thơm" (đoạn 3)

→ Hình ảnh người đẹp thấp thoáng trong các khổ thơ đã điểm cho kí ức Tây Tiến chút lãng mạn, mơ mộng, khiến cho câu chữ trở nên mềm mại hơn và lòng người cũng nhẹ nhàng hơn...

+ Những từ "có thấy", "có nhớ" là những lời tự hỏi lòng mình đầy băng khuâng, lưu luyến cách xa với Tây Tiến cả về không gian và thời gian.

2.2 Khổ thơ trong bài thơ "Đây thôn Vĩ Dạ" - Hàn Mặc Tử

* Khổ thơ là bức tranh cảnh sông nước, mây trời xứ Huế trong đêm trăng huyền ảo.

- Hai câu thơ đầu: Tả thực cảnh sông nước, mây trời xứ Huế.

Gió theo lối gió, mây đường mây

Dòng nước buồn thiu hoa bắp lay

- Câu 1:

+ Hai chữ "gió" đóng khung gió, hai chữ "mây" đóng khung mây; hai chữ "gió" và "mây" lại được đặt vào nhịp ngắt 4/3, kết hợp với dấu phẩy

→ Nhấn mạnh sự chia cách, chia biệt về hai hướng, hai ngã, không thể trùng phùng, tương hợp.

→ Phi lý, do với logic tự nhiên nhưng lại hợp lý so với logic tâm trạng của nhà thơ.

- Câu 2:

+ "Dòng nước buồn thiu": Thực tế: điệu chảy lập lờ, ngập ngừng của dòng sông Hương. Vào thơ của Hàn Mặc Tử được nhân hóa, không chỉ là "buồn thiu" của dòng nước mà còn phản chiếu nỗi lòng, cảm xúc của thi nhân.

+ "Hoa bắp lay": Thực tế hoa ngô có màu giản dị, mờ nhạt, gợi sự âm đạm. Sự lay động của nó chỉ là sự chuyển dịch nhẹ nhàng thiếu sức sống gợi man mác buồn, nhịp điệu sống lặng lẽ.

→ Cõi nhân gian ảm áp sự sống, biêng biếc sắc màu và ấm nóng tình người trong khổ thơ đầu đã nhường chỗ cho khung cảnh vô sắc, vô hương, âm đạm và chia lìa.

- 2 câu thơ cuối:

Thuyền ai đậu bên sông trăng đó

Có chở trăng về kịp tối nay

- Trăng xuất hiện rất diễm lệ:

+ Dòng sông trăng.

+ Thuyền trăng.

→ Trăng là hiện thân của cái đẹp, hiện thân của thế giới trần thế, thế giới mà tác giả khao khát được chiếm lĩnh và tận hưởng.

- Câu hỏi tu từ: "Có chở trăng về kịp tối nay?" thể hiện sự lo lắng về thời gian. "Tối nay" là khoảng thời gian rất gần, thời gian hiện tại. Từ "kịp" thể hiện lo lắng không biết quỹ thời gian của mình có còn kịp để tận hưởng cuộc đời trần thế không.

→ Như vậy tác giả càng yêu đời bao nhiêu, càng mong muốn chiếm lĩnh cuộc đời bao nhiêu lại càng lo lắng bấy nhiêu. Lo lắng cũng chính là dự cảm về mất mát, về lỡ làng trong hoàn cảnh riêng của thi sĩ.

2.3 Điểm tương đồng và khác biệt trong hai khổ thơ trên

- Tương đồng: Cả hai khổ thơ đều tái hiện bức tranh cảnh sông nước rất đời thường, nên thơ.

- Khác biệt:

+ Khổ thơ trong bài thơ *Tây Tiến* miêu tả khung cảnh sông nước của Tây Bắc dưới con mắt và nỗi nhớ thương của một người lính. Con người hiện lên trên bức tranh với tâm trạng băng khuâng, xao xuyến.

+ Khổ thơ trong bài thơ *Đây thôn Vĩ Dạ* là bức tranh sông nước xứ Huế được gợi lên từ tâm trạng của một người đang đầy nỗi băn khoăn, lo lắng trước hoàn cảnh riêng của mình. Đoạn thơ hàm chứa sự yêu đời nhưng khắc khoải, cay đắng.

- Giải thích sự khác biệt trên:

+ Do hoàn cảnh sáng tác của từng bài thơ.

+ Quang Dũng viết bài thơ trong thời kì chiến tranh, khi tác giả phải rời xa đơn vị cũ và nhớ về nơi mình cùng những đồng đội đóng quân.

+ Hàn Mặc Tử sáng tác bài thơ khi ông đang trong giai đoạn phải đối diện với bệnh tật.

- Do phong cách từng nhà thơ chi phối:

+ Quang Dũng với hồn thơ lãng mạn của một người lính.

+ Hàn Mặc Tử với hồn thơ “điên”.

3. Tổng kết

- Khái quát lại vấn đề

Xem thêm: Đề và Lời giải chi tiết Đề thi thử THPT Quốc gia môn Ngữ văn mới nhất tại Tuyensinh247.com

Loigiaihay.com